

T.C.
SAMSUN
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/282

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : [REDACTED]
VEKİLİ : AV. GÖKHAN CANDOĞAN- (e-tebligat)
KARŞI TARAF (DAVALI) : TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : I. HUK. MÜŞ. V. ORHAN İŞİK
Devlet Mah. Necatibey Cad. No: 114
Çankaya/ANKARA

İSTEMİN ÖZETİ : Türkiye İstatistik Kurumu Samsun Bölge Müdürlüğü bünyesinde sözleşmeli personel olarak görev yapan davacının, "otizm spektrum bozukluğu" teşhisi konulan iki yaşındaki çocuğundan dolayı 23.09.2019-21.12.2019 tarihleri arasında kullanmak üzere üç ay süreli refakat izni talebiyle yapmış olduğu başvurusunun reddine ilişkin Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Samsun Bölge Müdürlüğü'nün 23/09/2019 tarih ve E.1522 sayılı işleminin; oğlu hakkında Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından 13.09.2019 tarihli Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu'nda çocukluk otizmi tespiti yapıldığı, önerilen özel gereksinimler olarak da "otizm spektrum bozukluğu için terapi/rehabilitasyon gereksinimi"nin belirtildiği, dört uzman doktor tarafından hazırlanan gereksinim raporu sonrasında çocuğunun hastalığının başlangıcı olması nedeniyle hayati önem taşıyan bu dönemde refakat izni alarak yanında olmak istediği, yaşam boyu süren otizm hastalığı için erken teşhisin çok önemli olduğu, küçük yaşta farkedilmesi halinde aile ve sosyal çevrenin desteğiyle umut verici gelişmelerin görüldüğü ileri sürülerek iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Kanunun sözleşmeli personelle ilgili tek özel hükmünün 4/B maddesi olduğu, davacının Kurumda 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin mülga C fıkrasına istinaden 09.05.2013 tarihinden 02.04.2018 tarihine kadar geçici personel olarak çalıştığı, 696 sayılı OHAL KHK'sının 18 inci maddesi uyarınca 02.04.2018 tarihinde sözleşmeli personel olarak atandığı, halen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi ve 696 sayılı OHAL Kanun Hükmünde Kararname'nin 17 ve 18 inci maddeleri uyarınca sözleşmeli personel olarak istihdam edilmekte olduğu, Bakanlar Kurulu kararına istinaden davacıya refakat izni verilebilmesinin hastalık raporu vermeye yetkili hekim ve kurulca raporda hayati tehlike bulunduğu belirtilmesi halinde mümkün olduğu, öte yandan davacıya oğlunun tedavi ve rehabilitasyonu kapsamında 13.09.2019 tarihinden 13.09.2020 tarihine kadar sürecek özel eğitime götürülmesi için eğitim günlerinde izin verildiği, davacıya gerekli kolaylığın sağlandığı, dava konusu işlemin mevzuat hükümlerine uygun olup, işlemin iptalini gerektirecek bir tarafı bulunmadığı belirtilerek davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Samsun 3. İdare Mahkemesi'nce yürütmenin durdurulması istemi hakkında gereği görüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, "Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte

T.C.
SAMSUN
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/282

gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler... Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunludur." hükmü yer almıştır.

Anayasa'nın 128. maddesinde, Devletin, kamu iktisadi teşebbüslerinin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceği ve bunların nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği öngörülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 1. maddesinde; bu Kanun'un, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanacağı, sözleşmeli ve geçici personel hakkında ise bu Kanunda belirtilen özel hükümlerin uygulanacağı belirtilmiş; 4. maddesinde, kamu hizmetlerinin; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürüleceği hükme bağlandıktan sonra, (A) bendinde memur; mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişilerin genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler olarak tanımlanmış; (B) bendinde de sözleşmeli personelin; kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileri olduğu, sözleşmeli personel seçiminde uygulanacak sınav ile istisnaları, bunlara ödenebilecek ücretlerin üst sınırları ile verilecek iş sonu tazminatı miktarı, kullanılacak izinler, pozisyon unvan ve nitelikleri, sözleşme fesih halleri, pozisyonların iptali, istihdamına dair hususlar ile sözleşme esas ve usullerinin Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirleneceği kurala bağlanmıştır.

Görüldüğü üzere; sözleşmeli personel, memurlardan farklı olarak, yıllık sözleşme ile istihdam edilen kamu hizmeti görevlisi olarak kabul edildiğinden, memuriyet statüsünden farklı bir statü olarak oluşturulmuştur.

Buna göre, sözleşmeli personel statüsü, her ne kadar 657 sayılı Yasa'da belirtilen istihdam şekillerinden birisi olsa da, bu statüde istihdam edilen personelin özlük ve sosyal hakları yine aynı Yasa'nın 4/B maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca çıkartılan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'da belirlenmiş, diğer bir ifade ile Yasa'nın 4/B maddesi uyarınca çalıştırılan sözleşmeli personelin özlük hakları yönünden memurlardan farklı düzenlemeler yapılması mümkün hale getirilmiştir. Dolayısıyla, memurlarla aynı işi yapsalar da 657 sayılı Yasa gereğince aynı hukuksal durumda olmamaları nedeniyle özlük haklarının farklı olarak belirlenmesi mümkün olan sözleşmeli personelin istihdam koşulları ile ilgili olarak, Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar'da, 657 sayılı Yasa'nın memurlar için öngördüğü koşullardan farklı düzenlemelere gidilmiş, söz konusu Esaslar'da, bu Esaslarda hüküm bulunmaması halinde 657 sayılı

T.C.
SAMSUN
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/282

Yasa'nın memurlar için öngördüğü düzenlemelerin uygulanacağı yolunda bir hükme de yer verilmemiştir. Ancak, 657 sayılı Yasa'nın 4/B maddesi ile ilgili uyuşmazlıkların yargı mercilerince çözümünde, 657 sayılı Yasa'nın memurlarla ilgili hükümleri doğrudan uygulanamasa bile, bu hükümlerin referans olarak alınacak bir norm niteliği taşıdığı kuşkusuzdur.

657 sayılı Kanununun 105. maddesinin son fıkrasında; memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilebileceği, gerektiğinde bu sürenin bir katına kadar uzatılacağı düzenlenmiştir.

Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10. maddesinde ise, " (1) Memurlara 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin, ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğuunun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkraya çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur." hükmüne yer verilmiştir.

Bu doğrultuda, davacının kural olarak 657 sayılı Kanununun 105. maddesinde düzenlenen refakat izni hükmü ile tanınan imkandan yararlanması mümkün olmakla beraber, davacının başvurusunun ve başvuruya esas alınan raporun 657 sayılı Kanununun 105. maddesi ile Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10. maddesi hükümlerinde yer verilen şartlar çerçevesinde değerlendirilmek suretiyle uyuşmazlığın çözülmesi gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Türkiye İstatistik Kurumu Samsun Bölge Müdürlüğü'nde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/C maddesi kapsamında 09.05.2013 tarihinden 02.04.2018 tarihine kadar geçici personel olarak görev yapan

T.C.
SAMSUN
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/282

davacının, 696 sayılı Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararname'nin 18 inci maddesi uyarınca 02.04.2018 tarihinde sözleşmeli personel olarak atandığı, oğlu Bertuğ Kabataş'a 16.09.2019 tarihinde Samsun Ondokuz Mayıs Tıp Fakültesi'nde "çocukluk otizmi" teşhisi konulduğu ve rahatsızlığı süresince sürekli ve yakın bakıma tıbbi gereksinimi olduğundan bahisle Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama Araştırma Merkezi'nin 16.09.2019 tarihli raporuna istinaden davacı tarafından oğlu ile ilgili söz konusu refakati gerçekleştirmek için 23.09.2019-21.12.2019 tarihleri arasında kullanmak üzere üç ay süreli refakat izni talebiyle yapmış olduğu başvurusunun 23/09/2019 tarih ve E.1522 sayılı işlemle reddi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Otizm, küçük yaşlarda baş gösteren gelişimi, iletişimi ve etkileşimi belirgin biçimde etkileyen bir rahatsızlık olup, iletişim ve etkileşim bozukluğuna sebep olan bu hastalığın davranış problemlerine de neden olduğu, otizmin neden kaynaklandığının öğrenildikten sonra tedaviye en erken zaman içinde başlanması gerektiği, eğer otizm tanısı ve tedavisine bebeklik yıllarında başlanmışsa ileride büyüme ve iletişim becerilerinin normal düzeye kadar ulaşabileceği tıbben bilinmekte olup, otizm hastalığının tedavisi olan bir hastalık olmasına rağmen bu tedavinin uzun yıllar hatta hastanın yaşamı boyu devam etmesi ve bebeklik dönemindeki tedavisinin hastanın ilerleyen dönemlerdeki iletişim ve sosyal becerileri üzerindeki olumlu etkisi göz önünde bulundurulduğunda, refakat izni talebinde bulunan davacının "otizm" teşhisi konulan iki yaşındaki oğlu ile ilgili olarak düzenlenen Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama Araştırma Merkezi'nin 16.09.2019 tarihli raporu ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama Araştırma Merkezi'nin 13.09.2019 tarihli özel gereksinim raporu birlikte değerlendirildiğinde, yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerindeki şartları taşıdığı görülmektedir.

Bu durumda, davalı idare tarafından davacının refakat izni talebine ilişkin 17.09.2019 tarihli başvuru dilekçesinin ekinde bulunan sağlık kurulu raporunda yalnızca "refakat edilmediği takdirde hayati tehlikesi bulunduğu" ifadesi yazılmadığından talebinin reddine ilişkin dava konusu Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Samsun Bölge Müdürlüğü'nün 23/09/2019 tarih ve E.1522 sayılı işleminde hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmamaktadır.

Öte yandan, davacının çocuğunun küçük olması ve bakıma muhtaç olması nedeniyle telafisi güç ve imkansız zararların varlığında duraksamaya yer bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 Sayılı Kanununun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın yürütülmesinin durdurulmasına, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 gün içerisinde Samsun Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere, 18/12/2019 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
KEMALEDDİN ÖZDEMİR	YASİN KARAKAŞ	NİHAN MALKOÇ
107239	167908	182329
X		

T.C.
SAMSUN
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/282

AZLIK OYU :

Dava, Türkiye İstatistik Kurumu Samsun Bölge Müdürlüğü bünyesinde sözleşmeli personel olarak görev yapan davacının, "otizm spektrum bozukluğu" teşhisi konulan iki yaşındaki çocuğundan dolayı 23.09.2019-21.12.2019 tarihleri arasında kullanılmak üzere üç ay süreli refakat izni talebiyle yapmış olduğu başvurusunun reddine ilişkin Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Samsun Bölge Müdürlüğü'nün 23/09/2019 tarih ve E.1522 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında idari mahkemelerin, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri hükme bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, olayda yukarıda anılan kanun hükmünde öngörülen şartların gerçekleşmediği anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerektiği görüşüyle, dava konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına ilişkin çoğunluk kararına katılmamaktayım.

Başkan
KEMALEDDİN ÖZDEMİR
107239